Tidsskriftet Tidsskrift for Den norske legeforening

Skylling av kalkskulder bør revurderes

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

SYNNE MUGGERUD SØRENSEN
Tidsskriftet

Behandling med ultralydveiledet kalkskylling er ikke mer effektivt enn narrebehandling, viser norsk-svensk studie.

Deler av forfattergruppen avbildet under fysikalsk medisinsk høstmøte. Fra venstre Niels Gunnar Juel, Ole Marius Ekeberg, Stefan Moosmayer, Jens Ivar Brox og Synnøve Kvalheim. De fire som ikke er til stede på bildet er Hanna Björnsson Hallgren, Jesper Blomquist, Ingar Heier og Are Hugo Pripp. Foto: En deltaker på høstmøtet tok bildet med Stefan Moosmayer sitt kamera.

Kalkavleiringer i skulderens seneapparat, ofte omtalt som kalkskulder, ses hos rundt 20 til 40 % av pasienter med skuldersmerter, men er også påvist hos personer uten skulderplager. Fjerning av kalk, gjerne veiledet med ultralyd, regnes som kausal behandling. Behandlingen har vist gode resultater i flere kohortstudier, men har aldri vært testet mot narrebehandling. Det har derfor vært usikkert hvor stor reell effekt metoden har hatt. Nå har forskere fra fem norske og ett svensk sykehus gjennomført en randomisert og dobbelblindet

studie hvor ultralydveiledet kalkskylling ble sammenlignet med narrebehandling. Resultatene ble nylig publisert i tidsskriftet BMJ, tidligere kjent som British Medical Journal (1).

I studien ble 220 pasienter med kalkskulder randomisert til tre ulike grupper: Gruppe 1 fikk kalkskylling og subarakrominal injeksjon med kortikosteroid og lidokain, gruppe 2 fikk narreskylling og injeksjon med kortikosteroid og lidokain, mens gruppe 3 fikk narreskylling og injeksjon med kun lidokain. Pasientene ble blindet for behandlingen og fulgt av en blindet etterundersøker med gjentatte målinger av skulderfunksjon over to år.

Etter seks uker var pasientene i gruppe 1 og 2 noe bedre enn pasientene i gruppe 3, men etter fire måneder var det ingen forskjell i skulderfunksjon eller smerte mellom de tre gruppene. I perioden frem til to år etter behandlingen trengte halvparten av pasientene i alle gruppene tilleggsbehandling. Ved studiens avslutning etter to år var alle tre grupper bedre enn ved baseline, men gruppe 1 og gruppe 2 var fortsatt ikke bedre enn gruppe 3.

– Denne studien viser at effekten av kalkskylling og kortisoninjeksjon ikke er bedre enn narrebehandling, sier studiens to førsteforfattere Stefan Moosmayer og Ole Marius Ekeberg samt sisteforfatter Jens Ivar Brox. De mener derfor at dagens behandling av pasienter med kalkavleiringer i skulder bør revurderes. Pasientene bør informeres om at de fleste vil bli bedre uten kalkfjerning, og at symptomlindring med analgetika supplert med fysioterapi vil være tilstrekkelig for de fleste.

Forskningsgruppen bak studien

Gruppen bak studien ble etablert i forbindelse med Hemsedal-konferansen for skulderforskning. Denne konferansen ble etablert for 15 år siden av Jens Ivar Brox, professor ved Institutt for klinisk medisin ved Universitetet i Oslo. Konferansen er et tverrfaglig, årlig møtested for skandinaviske forskere innen fysikalsk medisin, ortopedi og fysioterapi, med en spesiell interesse i randomiserte studier. Den nå publiserte studien ble planlagt og gjennomført i samarbeid mellom forskere fra Martina Hansens Hospital, Helse Fonna, Stord Sjukehus, Sykehuset Vestfold, Stavern, Universitetssjukhuset i Linköping, Haraldsplass diakonale sykehus og Oslo universitetssykehus.

REFERENCES

1. Moosmayer S, Ekeberg OM, Hallgren HB et al. Ultrasound guided lavage with corticosteroid injection versus sham lavage with and without corticosteroid injection for calcific tendinopathy of shoulder: randomised double blinded multi-arm study. BMJ 2023; 383: e076447. [PubMed] [CrossRef]

Publisert: 26. februar 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0803

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 2. juli 2026.